

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Безпека

На захисті півночі
Командувач Об'єднаних сил Збройних Сил України
Сергій Наєв підбив підсумки року

▶ СТОР. 4

Культура

Традиції Львівщини
Марта Зварич передає у польському Гданську

Марта ЗВАРИЧ.

▶ СТОР. 6

Актуально

«Вій» із гоголівського краю жахає ворогів

▶ СТОР. 7

№ 9 (8288)

СУБОТА, 13 СІЧНЯ 2024 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Ріші СУНАК: Жодна армія не зможе перемогти вільних людей

Латвія очолила «коаліцію дронів» у межах формату «Рамштайн»

Окрім того, Латвія надасть Україні новий пакет військової допомоги. Про це стало відомо 11 січня під час візиту Президента Володимира Зеленського до цієї країни.

▶ СТОР. 5

У Давосі обговорять Формулу миру

У неділю, 14 січня, у швейцарському Давосі відбудеться четверта зустріч радників глав держав для обговорення Української формули миру. У ній планують взяти участь понад 80 делегацій. Раніше Швейцарія доєдналась до санкцій проти РФ, які містяться у 12-му пакеті, який ухвалив Євросоюз. Напередодні Президент України Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Президенткою Швейцарської Конфедерації у 2024 році, федеральною радницею, керівницею Федерального департаменту оборони, захисту населення і спорту Швейцарії Віолою Амхерд. Під час розмови він окремо подякував швейцарській стороні за підтримку Української формули миру та тверду підтримку державного суверенітету і територіальної цілісності нашої держави в умовах повномасштабної агресії Росії проти нашої держави.

Євросоюз розпочав процес розблокування фінансової допомоги

Рада ЄС узгодила елементи нового механізму фінансової підтримки України Ukraine Facility. Про це повідомив Комітет Верховної Ради з питань інтеграції до ЄС. «Посли держав-членів ЄС схвалили частковий мандат на переговори щодо пропозиції про створення спеціального інструменту для підтримки відновлення України Ukraine Facility», — йдеться у дописі, поширеному на телеграм-каналі комітету. Зазначається, що цей інструмент передбачає залучення до 50 мільярдів євро на відбудову України протягом наступних чотирьох років. Його ухвалення блокувала Угорщина, і рішення Європейської Ради про схвалення часткового мандата для переговорів є першим кроком до розблокування процесу.

Частковий мандат Ради ЄС на ведення переговорів не включає питання, пов'язані з бюджетом, зокрема, загальний обсяг фінансування та частку грантів і позик. Але ухвалений Радою ЄС частковий мандат дасть змогу почати переговори з Європарламентом щодо пропозиції про створення Ukraine Facility.

Більше фото тут — www.golos.com.ua
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Учора Україну відвідав Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак. Під час урочистого засідання в п'ятницю, 12 січня, з трибуни Верховної Ради України до українського народу звернувся Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак. У сесійній залі під час звернення, окрім народних депутатів, був

присутній Президент Володимир Зеленський, а також представники Кабінету Міністрів.

«Путін має зрозуміти, що жодна армія не зможе перемогти вільних людей, тому Україна має перемогти», — заявив Ріші Сунак у своїй промові.

▶ СТОР. 2

ФРОНТ

Стратегія війни на виснаження ворога потребує відповідного потенціалу

За повідомленням Генштабу ЗСУ (на 12.01), протягом доби на різних напрямках фронту сталося 64 бойові зіткнення Сил оборони з російськими загарбниками. Найбільше — на Авдіївському та Мар'їнському напрямках. Водночас наші воїни продовжують активними діями завдавати окупаційним військам втрат у живій силі та техніці, виснажують ворога вздовж всієї лінії фронту.

Стратегія війни на виснаження потребує відповідного потенціалу артилерії, достатньої кількості боєприпасів та інших засобів ураження. Це дасть змогу ЗСУ в активній обороні реалізувати цю стратегію та створити передумови для наших форматів бойових дій, зокрема — з підготовкою до наступальних дій, вважає військовий оглядач Сергій Згурець.

▶ СТОР. 8

ПОДІЯ

В Україні встановили спеціальний прикордонний режим

У Закарпатській області такі документи можна буде отримати у штабах 27-го (Мукачево) та 94-го прикордонних загонів (Чоп). Про це інформує Західне регіональне управління Держприкордонслужби України-Західний кордон.

Тож відтепер для перебування в прикордонній смузі завізирки 5 км від лінії державного кордону потрібно мати спеціальний дозвіл органу Держприкордонслужби. Докладніше про зміни в прикордонному режимі можна подивитися в інфографіці, яку підготувала ДПС України, та у відео з брифінгу представників Чопського і Мукачівського прикордонних загонів за посиланням: <http://surl.li/pdzff>. Дозвіл на перебування, проживання чи переміщення в прикордонній смузі діяти-ме в зоні відповідальності загону, який його видав, передає наш власкор Василь НИТКА.

КОРОТКО

■ На Хмельниччині у новому році Covid-19 встигли «підхопити» майже 350 пацієнтів. Але сплеску рівня захворюваності в області немає, запевняють епідеміологи. Хоча на грип і ГРВІ лише за тиждень захворіли п'ять тисяч хмельничан, тому лікарі попереджають: дотримання правил гігієни, а в певних випадках і носіння масок не завадить, дізналася наш власкор Ірина КОЗАК.

■ У Дніпрі на відновлення житла, яке постраждало від ракетних обстрілів, мешканці торік отримали від міста понад 154 мільйони гривень. Загалом у 2023 році по матеріальну допомогу щодо житла звернулися 954 особи, із них 842 вже її отримали. Максимальна сума становила мільйон: це найбільша в Україні допомога на відновлення житла, інформує наш власкор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Голова Верховної Ради України зустрівся зі Спецпредставницею США з економічного відновлення України

Голова Верховної Ради України разом із представниками депутатських фракцій зустрівся зі Спеціальною представницею США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер та очолюваною нею делегацією.

Сторони обговорили подальшу фінансову та військову підтримку України з боку Сполучених Штатів Америки, відбудову України та конфіскацію російських суверенних активів.

Насамперед Руслан Стефанчук відзначив і подякував за безпрецедентну підтримку — фінансову, військову та гуманітарну, яка надається США Україні у цей важкий час.

«Ми всі сьогодні об'єднані єдиним баченням, єдиним розумінням, що допомога й підтримка Україні — це великі інвестиції у Перемогу не просто України, а всього демократичного світу», — наголосив Руслан Стефанчук, зазначивши, що Україна продовжує потребувати підтримки.

Окрім того, Спікер Парламенту України акцентував, що Україна розуміє надзвичайну важливість прозорого, підзвітного й ефективного використання коштів американських платників податків.

Також сторони зупинилися на виконанні Україною реформ та

зобов'язань перед МВФ, США, ЄС та іншими міжнародними донорами. «Це один із головних наших пріоритетів — і переважна більшість реформ ухвалюється в Українському Парламенті», — зауважив Руслан Стефанчук. «У період воєнного стану Украї-

на здійснює найшвидші й найкардинальніші глибокі реформи, які здійснювала впродовж усієї історії незалежності України», — додав він. Зокрема, торік було виконано всі необхідні законодавчі зміни й Україна отримала успіх — відкриття перемовин

про постійне членство в Європейському Союзі.

У питанні відбудови України Спікер Парламенту України наголосив на важливості конфіскації російських суверенних активів: «Саме путін і російський народ мають заплатити за все,

що відбулося тут, в Україні». Також він висловив вдячність за постійну увагу США до цього процесу, особливо за участь Державного секретаря США Ентоні Блінкена у роботі Лондонської конференції з відбудови України.

Насамкінець сторони предметно обговорили кроки, які б сприяли безперешкодному й ширшому залученню інвесторів. «Особливо значимою є підтримка українського приватного сектору, зокрема, залучення інвестицій в агро-, IT- та банківську сфери», — зазначив Голова Верховної Ради України.

Зі свого боку, американська делегація позитивно оцінила участь у зустрічі представників усіх депутатських фракцій. Також американські колеги позитивно відреагували на прогрес, якого досягла Верховна Рада України щодо антикорупційного законодавства.

Спеціальна представниця США з питань економічного відновлення України Пенні Пріцкер запевнила, що позиція Сполучених Штатів Америки не змінилася та Адміністрація й надалі підтримує Україну.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Ріші Сунак: Жодна армія не зможе перемогти вільних людей

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Прем'єр-міністр Великої Британії повідомив, що вперше побував в Україні десять років тому, під час Революції Гідності. Нині він побачив, що народ України й досі хоче реалізувати свої мрії.

Ріші Сунак розповів про підписаний безпечний договір і наголосив, що Велика Британія допоможе нам перемогти у війні. «Наше партнерство підтримує ваше прагнення бути у НАТО», — наголосив він.

Ріші Сунак привіз в український парламент символ — прапор Великої Британії, підписаний всім урядом цієї країни.

Докладніше про засідання, яке відбулося в п'ятницю, та про виступ Ріші Сунака читайте в наступному номері.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Велика Британія не відступила і не відступить

Під час візиту Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак виступив перед Верховною Радою України та зустрівся з Президентом Володимиром Зеленським.

Також було підписано нову історичну безпекову угоду. Документ стане втіленням домовленостей України з країнами «Групи семи» щодо двосторонніх гарантій безпеки. «Велика Британія є першою країною, яка уклала остаточну угоду. Символічний документ має стати першим кроком у розвитку непохитного столітнього партнерства між Україною та Великою Британією», — йдеться в повідомленні уряду цієї країни.

Прибувши до України, Ріші Сунак заявив: «Я тут сьогодні з одним повідомленням: Велика Британія не відступила і не відступить. Ми будемо разом з Україною в її найтемніші години і в кращі часи, що настануть. Британія вже є одним з найближчих партнерів України, тому що ми визнаємо, що їхня безпека — це наша безпека».

У цьому контексті британський прем'єр оголосив про надання Україні 2,5 млрд фунтів (понад 3 млрд доларів) військової підтримки протягом наступного фінансового року. Пакет допомоги включатиме ракети великої дальності, засоби протиповітряної оборони та артилерійські снаряди. Майже 200 млн фунтів стерлін-

гів буде витрачено на безпілотники, зокрема розвідувальні, ударні та морські дрони дальньої дії. Це буде найбільша поставка безпілотників до України з будь-якої країни.

Програмою візиту до Києва Прем'єр-міністра Британії також було передбачено зустріч з рятувальниками, які ліквідують наслідки російських авіаударів, і оголошення про виділення 18 млн фунтів стерлінгів на гуманітарну допомогу, допомогу у зміцненні енергетичної інфраструктури України. Британія також надасть додаткове фінансування та ресурси для вивчення англійської мови в Україні.

«Сьогодні ми йдемо далі, збільшуючи нашу військову допомогу, надаючи тисячі найсучасніших безпілотників і підписуючи нову історичну безпекову угоду, щоб надати Україні гарантії, яких вона потребує на довгострокову перспективу», — додав британський прем'єр.

Нагадаємо: раніше українську столицю Ріші Сунак відвідав 19 листопада 2022 року. Після цього Президент України Володимир Зеленський 8 лютого 2023 року побував з візитом у Великій Британії.

Кожен другий латвієць донатить нашій країні

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк зустрілася із представниками благодійних організацій Латвії (на знімку).

«Була дуже рада побачитися, обійняти кожного і кожну, дякуючи волонтерам, бізнесменам і благодійникам із фонду «Tavi draugi» за все, що вони роблять для наших дітей!» — написала вона на своїй сторінці у Фейсбуці і додала, що кожен другий латвієць донатить Україні.

За її словами, завдяки зусиллям фонду, сотні дітей з Чернігівської області отримали різдвяні подарунки з Латвії.

«Діти писали Миколаю листи зі своїми бажаннями, а наші друзі взяли їх виконати. Загалом у межах акції було передано 408 подарунків та 64 комп'ютери.

Дякую фонду Tavi draugi! Дякую всім залученим: Берзіньш Каспарс, Векозола Монта, Новікс Ульвіс, Фрайбергс Яніс, Спрідзане Лаума, Волковс Даніелс!

Завжди раді бачити і приймати вас в Україні!» — поділилася віцепікерка.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Нарощують потужності «Швейної роти»

Знайомство народного депутата Ігоря Мурдія (на знімку перший ліворуч) із «Піксельними чарівницями» відбулося у квітні минулого року. Якимось, наприклад, робочого тижня він із головою Кропивницької РДА Віталієм Пастушенком об'їжджав територію Бобринця. Під час відвідання одного із закладів освіти виявили в майстерні справжніх чарівниць, які шують адаптивний одяг-трансформер для поранених військовослужбовців.

«Неймовірні жінки, які не мають фахової освіти швачок, на початку війни досконало опанували цю справу, — пригадує ту зустріч народний депутат. — «Піксельні чарівниці» із Швейної роти шують кіберкофтини, рушники, плетені кібершкарпетки, спідню білизну та інші корисні речі, які полегшують життя військовослужбовцям як на фронті, так і під час лікування та реабілітації у шпиталях. Складно було навіть порахувати кількість напрямків, куди «Піксельні чарівниці» надсилали свою допомогу. І це за наявності лише чотирьох стареньких швейних машинок».

Тоді майстрині передали посадовцям одяг для військових, який доставили за запитом уже найближчими днями. А Ігор Юрійович відтоді узяв собі за правило опікуватися «Піксельними майстринями», намагаючись полегшити їхню працю. Уже за декілька тижнів ця «Швейна рота» отримала сучасну швейну машинку.

«Хотіли б висловити щире подяку за вашу допомогу. Ваша підтримка дала нам можливість мати необхідну техніку, яка слугуватиме для Перемоги».

Ця машинка дасть змогу працювати швидше, ефективніше. Ваша допомога стане частиною нашого спільного успіху. Сподіваємося на подальшу співпрацю з вами», — написали на своїй сторінці у Фейсбуці адміністрація Бобринецької спеціальної школи, її працівники та «Піксельні чарівниці».

І майстрині сподівалися немарно. Днями Ігор Юрійович доправив «чарівницям» новий агрегат.

— Приємно бути дотичним до розширення і поповнення їхнього «автопарку» швейних машинок, — зізнається народний депутат. — «Піксельні чарівниці» оперативно не лише відшивають адаптивний одяг для військових, а й виготовляють аптечки, рушники, кіберкофтини та спальні мішки. Допомагають їм у цьому учні місцевої спеціалізованої школи. Майстрині виготовили вже понад п'ять тисяч одиниць адаптивного одягу. І робота триватиме й надалі. Разом до Перемоги...

Вл. інф. Фото зі сторінки Ігоря Мурдія у Фейсбуці.

Заклади вищої освіти зможуть передавати майно у комунальну власність громад

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Це передбачено законопроектом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування щодо управління державним або комунальним майном» (№ 10395), який нещодавно було зареєстровано в парламенті. Авторами законодавчої ініціативи виступили народні депутати—члени Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталій Безгін, Роман Лозинський та Олександр Аліксійчук.

«Вирішуємо ще одну проблему громад, на яку нашу увагу звернули під час одного з регіональних заходів. Зареєстрували разом з Романом Лозинським та Олександром Аліксійчуком новий законопроект № 10395», — повідомив у Фейсбуці Віталій Безгін. Проблема, за його словами, полягає в такому: «Часто мережі водопостачання перебувають на балансі в закладах освіти. Тобто заклад освіти здійснює невластиві функції. Як правило, в поточній ситуації в країні заклад освіти не має ресурсів на підтримку мереж, на їх оновлення, але, з іншого боку, не має і законодавчої можливості передати їх на баланс територіальної громади».

Один із таких прикладів, про який мав змогу почути кожен українець: університет в Дублянках, де вчився Степан Бандера, куди прилетіла російська ракета. «Університет має мережі і не має змоги передати їх Львівській громаді. А нині в університеті точно будуть інші пріоритетні видатки», — зауважив депутат. Тож пропонує передбачити механізм, за яким майно закладів вищої освіти може бути передане в комунальну власність як більш ефективному управлінню.

«Однак, розуміючи всі ризики, ми встановили багаторівневу систему запобіжників, де майно, яке передається, водночас: не має використовуватися

для освітньої діяльності; не має забезпечувати статутну діяльність закладу освіти; повинно мати інше функціональне призначення, ніж забезпечення освітніх потреб. Також передача майна у громаду має сприяти підвищенню рівня надання публічних послуг жителям відповідної територіальної громади та не впливати на якість освітнього процесу відповідного закладу вищої освіти», — наголосив Віталій Безгін, додавши, що за порадами команди члена Комітету з питань освіти, науки та інновацій Романа Гришука, додали ще один запобіжник: погоджувати таку передачу в кінцевому випадку має власник (засновник) закладу вищої освіти, тобто переважно Міністерство освіти і науки України.

Нині законопроект надає додаткові повноваження органам місцевого самоврядування, а також військовим адміністраціям населених пунктів здійснювати прийняття у власність територіальної громади майна державного або комунального

закладу вищої освіти за дотримання умов, визначених законом. Також документом встановлено, що таке майно державного або комунального закладу вищої освіти може бути передано відповідній спеціалізованій організації (підприємству), яка перебуває в управлінні територіальної громади, і виключно для використання за своїм функціональним призначенням.

Ухвалення законопроекту надасть органам місцевого самоврядування та військовим адміністраціям населених пунктів додаткові правові механізми управління майном державного або комунального закладу вищої освіти у тому числі в умовах воєнного стану. Що, в свою чергу, переконаний Віталій Безгін, має підвищити рівень надання публічних послуг жителям відповідної територіальної громади та водночас не впливатиме на якість освітнього процесу відповідного закладу вищої освіти.

Олена ГОРБУНОВА.

Україні важливо забезпечити споживачів безперебійним енергопостачанням

В умовах війни гостро стоїть питання забезпечення Запорізького регіону електроенергією та теплом під час опалювального сезону.

Це обговорювали учасники зустрічі міністра енергетики України Германа Галушенка (на знімку ліворуч) із головою ОВА Юрієм Малашком (на знімку праворуч), очільниками профільних департаментів, керівниками підприємств критичної інфраструктури тощо.

«У прифронтовому Запорізькому регіоні насправді складна ситуація. Україні важливо забезпечити споживачів безперебійним енергопостачанням. Друге питання — захист магістральних та локальних ліній, а також генерації. Наша енергосистема вже довела свою стійкість: стабільно забезпечуємо українців світлом і теплом», — наголосив Герман Галушенко.

За словами очільника ОВА, більша частина важливих

об'єктів генерації області на сьогодні розшатована на тимчасово окупованій території. Зокрема й Запорізька АЕС. Це найбільша атомна електростанція Європи, яка до російського вторгнення задовольняла потреби не лише нашої держави, а й сусідніх країн, сьогодні лише споживає енергію з української енергомережі.

Органи влади та фахівці враховують досвід, отриманий під час масових відключень унаслідок ракетних обстрілів та критичного дефіциту електроенергії. Крім цього, регіон посилено працює над укріпленням енергосистеми. Одним із пріоритетних напрямів роботи військової адміністрації є облаштування I рівня захисту енергетичних об'єктів.

«На жаль, є значні пошкодження після неодноразових ракетних обстрілів важливих об'єктів критичної інфраструктури. Нині внаслідок руйнувань без електропостачання на підконтрольній території області залишається 63 населені пункти. Працюємо над тим, аби фахівці могли якомога швидше відновити роботу пошкоджених об'єктів енергетичної мережі — це дасть змогу без перешкод пройти опалювальний період, а українські міста та села будуть забезпечені теплом, водою та електроенергією», — зазначив Юрій Малашко.

Герман Галушенко та Юрій Малашко передали цінне обладнання та запчастини для енергетиків області, що відновлюють мережі та повертають світло в будинки жителів регіону.

Планується постачання іншого необхідного обладнання та витратних матеріалів відповідно до поточних потреб для відновлення пошкоджених підстанцій та створення резервних ліній електропостачання.

Роман ВОЛОДИМИРОВ.

Запорізька область.

Фото Запорізької ОВА.

На захисті півночі

Командувач Об'єднаних сил Збройних Сил України Сергій Наєв підбив підсумки року (із звіту на засіданні Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки, оборони та розвідки)

Упродовж 2023 року сили угруповань військ Північної операційної зони проводили стабілізаційну операцію.

Ми системно аналізуємо ситуацію та реагуємо на поточні та прогнозовані виклики. У співпраці з Повітряними силами ЗСУ забезпечуємо прикриття військ і критичних об'єктів інфраструктури від можливих авіаційних та ракетних ударів противника. Ми також модернізуємо війська, переозброюючи їх більш сучасними іноземними зразками, зокрема в секторі протиповітряної оборони.

У прикордонних районах удосконалюється тривалі фортифікаційні споруди та нарощується система мінно-вибухових та інших загороджень у тактично-оперативній глибині.

Водночас росія продовжує відкрити збройну агресію проти України на територіях Брянської, Курської та Белгородської областей. Військові підрозділи противника здійснюють розвідку, обстрілюють прикордонні райони, використовують авіацію та безпілотні літальні апарати-камікадзе, завдають ракетних ударів балістичними та керованими ракетами. Крім військових об'єктів, росія намагається зруйнувати енергетичну, транспортну та промислову інфраструктуру, завдає цінних ударів по житлових кварталах, медичних та освітніх закладах, торговельних центрах і складах з гуманітарними вантажами.

Для виконання цих завдань країна-агресор розгорнула угруповання військ загальною чисельністю майже 19 тисяч осіб, озброєних танками, бойовими броньованими машинами, артилерійською і ракетною технікою, засобами протиповітряної оборони та оперативні-тактичними ракетними комплексами.

Всупереч інтенсивним переміщенням частин та підрозділів ворога по території білорусі та західних областей рф у першому півріччі постійний мо-

ніторинг активності противника показує, що на цей момент немає ознак формування ударних угруповань військ.

Понад пів мільйона протитанкових мін

У межах проведення стабілізаційної операції до оборонних рубежів додалися інженерне та фортифікаційне обладнання та загородження.

З початку червня 2022 року і дотепер на основних напрямках можливого наступу противника було встановлено понад 500 тисяч протитанкових мін. Створені протитанкові мінні поля.

Встановлені комплекти протипіхотних вибухових пристроїв, фугаси, міновані завали тощо. Щільність мінно-вибухових загороджень у Північній операційній зоні збільшено у 16 разів. Паралельно були встановлені невибухові загородження і підготовлені до руйнування об'єкти транспортної інфраструктури, зокрема мости та дороги.

На виконання рішення Ставки Верховного Головнокомандувача триває посилення позицій другої лінії оборони за активної участі місцевих органів влади.

Ми спільно створюємо умови, аби державний кордон України в Північній операційній зоні став абсолютно непрохідним для ворожих сил. У тісній взаємодії з головами військових адміністрацій ми будуємо військові інженерно-технічні та фортифікаційні споруди, встановлюємо додаткові камери спостереження. Ця робота проводилася в режимі 24/7 усі 365 днів на рік.

Ми постійно взаємодіємо з військовими адміністраціями з питань захисту об'єктів критичної інфраструктури. Йдеться не лише про фортифікаційне обладнання, а й про збільшення чисельності мобільних вогневих груп протиповітряної оборони.

Прогрес у переозброєнні

Кількість західного озброєння, яке отримали та опанували українські захисники, значно зростає. І якщо на початку повномасштабного вторгнення йшлося здебільшого про засоби оборонного бою, то нині загальною картиною в номенклатурі воєнотехнічної допомоги змінюється кардинально. Це озброєння істотно змінило ситуацію на фронті на користь України, надаючи Збройним Силам України нові можливості та переваги у боротьбі з агресором.

У межах допомоги від західних партнерів до ЗСУ надійшло різноманітне озброєння та військова техніка. Зокрема, отримано протитанкові комплекси Javelin та NLaw, артилерійські системи, а також зенітно-ракетні комплекси Stinger. Це дає українським військовим змогу ефективніше протистояти бронетехніці та авіації противника.

Нове озброєння відіграє важливу роль у створенні ефективної оборони та забезпеченні високого рівня мобільності та адаптивності наших сил.

Нова техніка дала змогу підтримувати та удосконалювати систему протиповітряної оборони, забезпечуючи прикриття пунктів управління, районів базування високоточної зброї, вогневих підрозділів артилерії та об'єктів критичної ін-

фраструктури. Це охоплює різні типи протиповітряних систем, такі як зенітно-ракетні комплекси Gepard, Avenger, мобільні зенітно-кулеметні установки МК Victor, а також ПЗРК Stinger.

Опанування західних зразків протиповітряної та протиракетної оборони в Україні є важливим етапом у підвищенні ефективності системи протиповітряної оборони країни. Інтеграція цих систем у загальну структуру НАТО дасть змогу створити єдину та сумісну систему, забезпечуючи високий рівень безпеки та обороноздатності.

Отримані зразки озброєння значно підвищили вогневі, маневрені та розвідувальні можливості підрозділів протиповітряної оборони і вдень, і вночі. Це зробило використання ворогом авіаційних засобів ураження неможливим, а терористичні удари із застосуванням ракет і безпілотних ударних апаратів неефективними завдяки високому рівню підготовки особового складу Повітряних сил та підрозділів протиповітряної оборони всіх складових частин сил оборони.

Для знищення піхоти, неброньованого та легкоброньованого транспорту ми отримали 12,7-міліметрові кулемети Browning M2 та інші види озброєння. Це дало ЗСУ змогу покращити свої можливості у веденні ефективних операцій та відповідати на загрози з боку противника.

А завдяки 82- та 120-міліметровим мінометам іноземного виробництва Збройні Сили України ефективно знищують живу силу противника в укриттях, окопах, а також руйнують фортифікаційні споруди.

До нашого логістичного парку додалися спеціальні броньовані автомобілі, такі як Ford Roshel Senator, спеціальні броньовані машини, наприклад, Daewoo, HMMWV, і вантажні автомобілі, такі як Mercedes, DAF, MAN, Peugeot, Iveco. Це покращує мобільність і здатність реагування на змінні умови бойових дій.

Артилерійські системи, такі як 155-міліметрові самохідні гаубиці «Цезар», «Краб», причіпні 155-міліметрові гаубиці М777, FH-70, 105-міліметрові

гаубиці L119, покращують вогневі можливості та ефективність українських військ.

Ба більше, цими артилерійськими системами, оснащеними високоточними боеприпасами, ми можемо вести точний вогонь на великі відстані від переднього краю.

Здатність використовувати іноземні гармати та гаубиці допомагає розширити арсенал та підвищити дальність ураження ворожих цілей, забезпечуючи високу ефективність вогневої підтримки.

Кордон з білоруссю

Протягом першого півріччя 2023-го постійно надходила інформація про масштаби підготовки мобілізованих росіян на території білорусі та їхню подальшу участь у бойових діях на сході України. Там тренувалися і громадяни росії, і найманці, зокрема представники приватних військових компаній, наприклад, пвк «вагнер».

Розташування російських літаків і вертольотів на території білорусі, а також їх залучення до виконання завдань щодо системи ППО свідчать про тісну військову співпрацю між росією та білоруссю в цьому регіоні.

Також країна-агресор постійно залучала збройні сили білорусі та інших країн-сателітів до проведення комплексних навчань у регіоні. Це ще один із важелів, за допомогою якого росія намагалася здійснити тиск на Україну з метою недопущення перекидання наших військ на загрозливий напрямки.

Навчання та передача досвіду

Протягом року у Північній операційній зоні в місцях тимчасового розташування частин та підрозділів було створено умови для проведення постійної бойової підготовки.

Обладнано смуги перешкод і тактичні поля для навчань з бойовою стрільбою. Тут можна проводити і індивідуальну підготовку, і у складі підрозділів з підтримкою бронетехніки. Також відбувалися інші елементи бойової підготовки — евакуація пораненого з поля бою, розгортання мінометного підрозділу та підтримки вогнем піхоти у наступі. Також передбачені навчальні місяці для обкатки танками, тренінгів з медичної підготовки та мінної безпеки.

Фокус на формуванні та підготовці нових військових частин зумовлений необхідністю створення швидкого й ефективного мобілізаційного потенціалу в умовах реальних бойових дій. Інструктори, які мають бойовий досвід, відіграють ключову роль у підготовці особового складу, забезпечуючи супровід під час

навчання та передачу власного досвіду.

Особлива увага приділяється засобам повітряного вогневого ураження зокрема безпілотним літальним апаратам. Практика бойових дій довела важливість використання передових технологій у веденні бойових операцій. Збільшення кількості та посилення якості підготовки фахівців-операторів БПЛА — єдиний правильний шлях до підвищення ефективності використання цих систем у завданні ударів та проведенні розвідки.

Водний простір — під контролем та захистом

Річковий дивізіон, який входить до складу сил і засобів оборони Київщини та міста Києва, — надійний щит безпеки на річках і водоймах краю. Зокрема, катери, які входять до його складу, патрулюють Дніпро та інші водойми в регіоні.

Це дає змогу вчасно виявляти та унеможливити появу диверсійно-розвідувальних груп противника. Застосування сучасних катерів покращує мобільність та ефективність виконання цих завдань.

Під час масованих ударів безпілотників по Київщині мобільні вогневі групи Військово-Морських сил ЗС України успішно уразили БПЛА типу Shahed. Це свідчить про високий рівень тренуваності та ефективності застосування систем протиповітряної оборони для нейтралізації загрози від засобів повітряного нападу противника.

Протидиверсійна робота

Але актуальною залишається загроза використання противником диверсійно-розвідувальних груп з боку росії по кордону Чернігівської і Сумської областей.

Для надійної та ефективної боротьби з ворожими ДРГ частини та підрозділи сил оборони, які несуть службу у Північній операційній зоні й утримують ділянку кордону з країною-агресором, створили контрдиверсійні резерви. Вони спільно діють у разі спроб прориву державного кордону, постійно підтримують високий рівень взаємодії і проводять спільні навчання.

Протидиверсійні резерви застосовують різні тактики дій, які змінюються відповідно до конкретної бойової ситуації, що дає змогу вчасно виявити спроби прориву ворожих сил.

На найбільш загрозованих напрямках впроваджується використання інженерних перешкод, засоби контролю і спостереження за місцевістю та аеророзвідка.

За матеріалами прес-служби Командування Об'єднаних сил Збройних Сил України.

Дослідження краєзнавців Костопільського музею на Рівненщині про земляка-повстанця Ніла Хасевича представлено на виставці «Художник з бункерів УПА». Художник Ніл Хасевич (1905—1952) народився в селі Дюксин (нині Рівненського району), був членом ОУН-УПА, засновником підпільної школи художників-графіків. Він створив візуальний образ українського підпілля. Виставку відвідали студенти місцевих коледжів, ліцеїв, вчителі, мешканці та гості Костополя, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Поет вогню і динаміту

КАЛЕНДАР

У плеяді наших літераторів «Розстріляного відродження» ім'я Василя Еллана-Блакитного стоїть децю окремо. Він не пройшов через табори, бо помер від хвороби аорти ще 4 грудня 1925 р. Та, як і багатьох інших, радянський режим спробував викреслити його з української історії. Тим часом В. Еллан-Блакитний — один із провідних українських діячів, які підтримали більшовиків в Україні. І тим самим не в останню чергу зробили можливою їхню перемогу.

Василь Михайлович Елланський народився 12 січня 1894 р. в родині священника, що очолював парафію у селі Козел Чернігівського повіту. Коли Василю було чотири роки, батько помер. Василь з матою переїжджає до Чернігова. Але там жили лише взимку, а влітку виїздили у села Козел чи Тулиголова (Глухівський повіт) до відомої української родини Модзалевських (до бабусі Василя).

Мати Василя підтримувала дружні стосунки з родиною Коцюбинських. Десь 1911 р. Василь познайомився з М. Коцюбинським, його дружиною Вірою Устимівною. Він відвідував «суботи» М. Коцюбинського, всі лекції і вистави «Просвіти». Ще одна людина, яка помітно впливала на Василя, — вчитель малювання в семінарії М. Жук. На його уроках учні розмовляли лише українською, читали українські газети.

У семінарії, де вчився В. Елланський, він зарекомендував себе як не надто добрий учень. З класу в клас переходив за другим розрядом (до речі, як і його товариш П. Тичина). До того ж мав серйозні проблеми зі здоров'ям. Постійно отримував незадовільні оцінки, насамперед по «священному писанню», загальна оцінка ніколи не піднімалася вище 3, і, хоч як дивно, в одній чверті отримав 2 з літератури. Єдину п'ятірку по закінченні семінарії Василь мав з поведінки.

Якось Василь висловив свою думку щодо померлого керівника семінарії, після чого його ледь не вигнали з навчального

закладу. Іншим разом він брав активну участь у так званому картопляному бунті, спрямованому проти жорстокого режиму семінарії.

Зовні враження бунтаря Василь не справляв. За згадкою однокласників «це був надзвичайний талановитий юнак з чудовою поетичною душею... Він так любив квіти, так красиво, так поетично розумів їх красу». Вимальовується особа надзвичайно романтична та емоційна, чоловік, що дуже гостро відчуває несправедливість і бажає перебудувати світ навкруг себе.

Зрештою він покинув семінарію і 1914 р. вступив до Київського комерційного інституту — вже під час Першої світової війни.

Події 1917 р. Василь зустрів людиною переконаною в необхідності революції і готовою зробити все від нього залежне для наближення «волі огнещвіту» для свого народу. Про це свідчать і дореволюційний вірш «Україна»: «Тобі, Україно моя, і перший мій подих, і подих останній», а далі: «Вогню ж, динаміту. Хай згине минуле в ім'я будучини». Тоді у Чернігові, як і скрізь в Україні, стрімко відроджується легальний український рух. Ходили чутки, що В. Елланський у перші дні революції на чернігівській міській вежі почепив національний український прапор...

У червні 1917 року В. Елланський бере участь в українському губернському з'їзді, де, між іншим, обстоює ідею необхідності створення власного українського війська.

Василь стає інструктором Української Центральної Ради, працює в комітеті з охорони пам'яток старовини. Водночас створюється чернігівська організація Української партії соціалістів-революціонерів, лідером якої він стає. У двадцять чотири роки В. Елланський — один із провідників українського соціалістичного руху в губернії. Він з головою пірнув у політику. Не звертав уваги на засторогу лікарів, що категорично вимагали від нього спокою. Василь належав до тієї когорти молоді, що своїм першочерговим завданням вважала революцію, спалюючи в ній самого себе. Українські есери прагнули контролювати селянський рух у губернії. І досягли в цьому неабияких успіхів. Місцева філія УПСР швидко домоглася входування селянських рад до Української селянської спілки. Що ж до Василя, то на другому селянському з'їзді Чернігівської губернії він обирається кандидатом до виконкому Ради селянських депутатів, на третьому з'їзді повноправно входить до його складу. Восени В. Елланський уже виконує обов'язки голови Чернігівської губернської Селянської спілки.

Національна ідея домінує в цей період у публіцистиці В. Елланського, зокрема в його міркуваннях про роль і місце інтелігенції. Найбільш дістається від В. Еллана тим «тоже малоро-

сам», потомкам козаків, перевертням і ренегатам, які найбільше ненавидять усе українське саме тому, що діди їх — козацька старшина — колись вольності народні московським царям та боярам за маєтки продали». Саме вони, на думку В. Еллана, є найлютішими ворогами України.

Тоді як, власне, і тепер ці люди прикривались протиставленням «ми — вони». «Ми» — «провідники общечеловеческих идей», «вони» — «націоналісти». Та якось воно так дивно виходило, що прихильники перших не бажали ні вивчати українську мову, все життя проживши в Україні, ні шанувати українську культуру, в кращому разі сприймаючи її лише на шароварному рівні. В. Елланський закликав їх: «Коли ви живете на землі українського народу, їсте його хліб, ви не можете відмовитися від своєї пайки творчої роботи, коли ви дійсно хочете добра народові, з якого живете, бо тільки національним шляхом прийде народові світ. В момент народного відродження не може бути «ми і вони», а мусить бути велике, творче «ми», велике єднання всіх творчих сил, бо коли хто в критичний момент не з народом, той проти нього».

Серед документів В. Еллана збереглися нотатки, що засвідчують його прагнення з'ясувати для себе проблему нації як такої, української зокрема. Він жодного слова не пише про співвідношення класів у нації. Мабуть, тоді класова боротьба для нього ще не стала головною руйнівною силою історії. Але події у країні штовхали таких, як Василь, який змалку був переконаний у вищій мудрості народу, саме на шлях класової боротьби, що делалі сильніше розпалювалася в країні.

На наш погляд, головна причина переходу В. Блакитного до більшовиків — прагнення завжди бути з народом. А оскільки більшовицькі настрої охопили народ — звідси його рішення.

Але до кінця свого життя В. Еллан-Блакитний лишався саме українським більшовиком, намагаючись виправити те негативне, що, як йому здавалося, було притаманне більшовизму у національному питанні.

29—31 листопада 1917 р. Чернігові відбулася конференція волостей і гарнізону Чернігова, роботою якої керував В. Елланський. Зібрання підтримало збройне повстання в Петрограді, чого не зробила в Чернігові жодна громадська організація, включно з Радою робітничих і солдатських депутатів. Крім того, конференція висловилася за передачу землі селянам до Установчих зборів. Мабуть, за такі дії керівництво УПСР виключило В. Блакитного зі списків кандидатів до Установчих зборів, хоча він доклав чимало зусиль для агітації за список УПСР. А наприкінці 1917 р. — на початку 1918 р. В. Елланський був серед групи закоротників, що хотіли висадити в повітря УІР та порозумітися з більшовиками. Спроба не вдалася, та В. Блакитний зіпсував відносини з керівництвом своєї партії. Через п'ять місяців ліві українські есери, а разом з ними й В. Елланський, візьмуть гору на партійному з'їзді й стануть відомі вже як боротьбисти. Порівняючи В. Еллана з С. Єсенінім, М. Хвильовий зазначав — якщо в останньому лірик переміг революціонера, то Василь повісив у собі лірика на користь революції. Саме цей романтичний юнак став людиною, яка закликала своїх однодумців: «До лав єдиної Комуністичної партії більшовиків України — кроком руш». Тоді ціла когорта українських діячів шукала вихід зі становища, що склалося, в українському комунізмі, найскравішим виразом якого стали боротьбисти. Ця ідея справді досягла великих успіхів щодо українського відродження в двадцять років, але потім режим знищив її фізичних носіїв...

Володимир БОЙКО.

Чернігів.

Традиції Львівщини Марта Зварич передає у польському Гданську

Важливо, що українські обряди пошановані незалежно від того, де ми живемо і звідки ми, адже народна культура дуже важлива для самоідентифікації як нації.

У польському місті Гданськ відбулося українське різдвяне дійство. Наші мисткині поєднали давні традиції святкування Маланки і життя у великому місті. Відвідувачі побачили справжній вертеп, екскурс у стародавні традиції водіння кози, співи від Василя і Маланки, інтерактивне дослідження прикмет і їх сучасне трактування.

Під живі співи можна було почастуватися, придбати українські різдвяні сувеніри та взяти участь у майстер-класі із ліплення та фарбування фігурок-талісманів із традиційного соленого тіста. А ще відбулася святкова лотерея від організаторів дійства.

«Свято було дуже масштабним, — поділилася враженнями одна з організаторок Марта Зварич. — Багато вражень та подяки від гостей нашого обрядового дійства. Прагну, аби наші українські традиції і обряди завжди шанувалися, незалежно від того, де ми живемо і звідки ми. Народна культура дуже важлива: це наша самоідентифікація як нації. Кожна культура цікава, і нам потрібно інтегруватися та пізнавати одне одного. Як казав Тарас Шевченко: «І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь». Різдво, яке тепер ще й спільне для України та Польщі, стало доброю нагодою з'єднатися, пізнати, сподобатися, обійняти одне одного, бо

світ непередбачуваний. Не треба сваритися, необхідно триматися разом, бо в команді сила».

Художниця — родом із міста Дрогобича на Львівщині. Мешкає в Гданську майже 10 років. І за цей час вона не лише заявила про себе як про майстриню, а й гуртує українців та передає свої вміння і знання юним полякам через різноманітні майстер-класи.

Марта Зварич спеціалізується на Петриківському розписі та всіляко його пропагує. У 2012 році цей розпис внесено до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини, а у 2013-му — до Списку Всесвітньої нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО.

У 2023-му мисткиня разом із однодумцями з Nadbałtyckie Cen-

trum Kultury w Gdanskі випустила настінний календар «Петриківська Магія». Кожен місяць був ілюстрований спеціально створеними для цього проекту роботами. На зворотному боці польською мовою описані традиції та обряди української культури й техніка розпису. Це перше, мабуть, таке видання в польській мові, зібране в єдине ціле.

А на 2024-й вийшло ще оригінальніше. Це 12 обрядових масок із розписами з різних регіонів, що символізують 12 місяців. Марта Зварич і фонд ВоFolk відобразили свої надбання через реалізацію проекту «Магія, обряд і традиція».

Людмила СТРАЖНИК.

Фото надано Мартою Зварич.

6 Найбільш дістається від В. Еллана тим «тоже малоросам», потомкам козаків, перевертням і ренегатам, які найбільше ненавидять усе українське

АКТУАЛЬНО

«Бойові бджілки» з Вінниці передали пораненим електричні візки

Волонтерська організація з Вінниці «Бойові бджілки» разом з партнерами придбала і передала пораненим загалом десять електричних візків.

Потреба у засобах для пересування, на жаль, стає більшою. Насамперед для тих, хто повертається з фронту з важкими пораненнями. До того часу, поки виготовлять протез, потрібен візок для пересування. На візок сідають також при травмах спини. І не тільки військові.

Про це розповіла «Голосу України» керівниця організації «Бойові бджілки» Лариса Полулях. Починаючи з 2014-го «бджілки» підтримують військових. Працюють на п'яти напрямках. Тепер звернули увагу на збільшення потреби у візках.

Такі засоби для пересування коштують недешево, тому волонтери шукають партнерів. «У нас є приміщення, маємо транспорт для перевезення людей на візках, підготовлені інструктори, налагоджена співпраця з реабілітологами, адже підбір візків справа індивідуальна, — розповідає пані Лариса. — Якщо знайдуться партнери, які готові підставити плече, будемо вдячні за підтримку на-

ших військових. У партнерстві могли б налагодити системну роботу у цьому напрямку».

За словами співрозмовниці, найбільш зручні візки виготовляють за кордоном. Зокрема, цією справою займається один з відомих європейських автовиробників. Саме за меж держави доправили до Вінниці п'ять електричних візків. Частину коштів на їх придбання внесли «Бойові бджілки», решту — партнери. Пані Лариса просить згадати ТОВ ВСП «Рембудзв'язок», ТОВ «Трейдвін», ГО «А-ВЕСТА», ТОВ «Майстер-Мережа», ТОВ «Маяк» і його керівника В'ячеслава Терліковського. За доставку дякують «Новій пошті».

«Крім візків ми ще поставляємо медичне та реабілітаційне обладнання, витратні

Фото надано Ларисою Полулях.

матеріали, лікарські препарати, — додає Лариса Полулях. — Сьогодні дедалі більше просять багатofункціональних ліжок. Якщо раніше ними забезпечували лікарняні заклади, то

тепер військові, які отримали важкі травми, хотіли б мати такі ліжка вдома».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Тернопільський центр досконалості лікуватиме і навчатиме

Фото Тернопільської ОВА.

Відділення реабілітації Тернопільської обласної клінічної психоневрологічної лікарні стало центром досконалості.

Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко разом з представниками медзакладу підписали меморандум щодо створення центру. Він стане осередком передових методик надання реабілітаційної допомоги, а також навчальною базою для багатьох фахівців з мультидисциплінарних реабілітаційних команд.

Робота центру досконалості допоможе підвищити рівень знань фахівців з реабілітації. Команди, які пройдуть навчання, зможуть ефективно працювати з комплексними станами здоров'я, спричиненими війною, та розвинути навички якісної й продуктивної комунікації з пацієнтами.

Як повідомив міністр охорони здоров'я, в Україні діятиме шість спеціалізованих реабілітаційних медзакладів національного рівня. Вони охоплюватимуть пацієнтів із травмами спинного мозку та важкими нейротравмами, пацієнтів, які потребують складної скелетної реабілітації й реабілітації у разі ампутацій.

Загалом у центрах досконалості буде 7,8 тисячі ліжко-місць для пацієнтів із травмами, хворобами та пораненнями, які потребують процесу активного відновлення. Всі послуги з реабілітації безоплатні та повністю покриваються НСЗУ. Кожен пацієнт, залежно від важкості травми, може отримати від двох до восьми реабілітаційних циклів упродовж року.

Ірина ПОЛЬОВА.
Тернопільська область.

Це уособлення темних сил у своїй повісті «Вій», певно, найвизрадіше увічнив геніальний уродженець Полтавщини Микола Гоголь. Однак в умілих руках наших воїнів безпілотник «Вій» страшний тільки для ворогів. Особливо тоді, коли вони саме за допомогою цієї майже непомітної бойової «пташки» ведуть глибоку розвідку й коригують вогонь артилерії...

Днями бійці-земляки з «солов'їного» підрозділу аеророзвідки ще раз подякували доброчинцям з Полтави за надійного помічника. І повідомили про те, що сьогодні він продовжує «кошмарити» рашистів на одному з найгячіших напрямків фронту. А працівники культури Полтавської громади ініціюють і проводять нові благодійні заходи на підтримку захисників України.

Василь НЕЙЖМАК.
Полтавська область.
Фото з сайту управління культури міськради.

ВІСТІ З ГРОМАД

Замість випускного

Бокіймівська. За традицією одинадцятикласники Смордівського ліцею колядують, щоб зібрати кошти на випускний. Цьогоріч своєю колядою вони зібрили 31,7 тисячі гривень. Другий рік поспіль діти жертвують зібраним на підтримку ЗСУ. Тож сім тисяч гривень уже передали на тепловізор для односельчанина Віталія Вишневецького. Решту теж спрямують на допомогу землякам-захисникам.

Об'єднав фестиваль

Острожецька. Фестиваль «Різдвяні зустрічі» в Острожці об'єднав колективи місцевої та сусідньої Ярославської громад, релігійних громад Церкви Християн Віри Євангельської сіл Острожець та Борбин. Під час фестивалю діяв благодійний ярмарок, на якому

вдалося зібрати 38 740 гривень. Усі кошти передані на потреби наших воїнів.

Нащедрували

Смизька. 45 тисяч гривень нащедрували для наших захисників працівники КЗ «Центр культури, дозвілля, туризму, молоді та спорту» Смизької селищної ради. Люди не скупилися донатити, бо всі хочуть Перемоги.

Три дрони на передову

Малолубашанська. Працівники сільської ради, бюджетних установ громади зібрили 54 тисячі гривень і придбали три FPV-дрони для ЗСУ. З одним із них малолубашанський сільський голова Світлана Ковальчук (на знімку).

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія МВ № 002764 видане Головним управлінням Національної гвардії України від 06 січня 2015 року на ім'я **Цапленка Сергія Юрійовича**, вважати недійсним.

Вважати недійсним атестат про повну загальну середню освіту НР 50604630, номер 50340687, додаток до атестату - 078858, виданий у 2018 році Слобожанським НВК номер 1 районної ради Дніпропетровської області на ім'я **Кириленко Валерії Віталіївни**, у зв'язку з втратою оригіналу.

Втрачений військовий квиток серія СО номер 890658 виданий Шишацьким РВК на ім'я **Синицін Владислав Володимирович**, вважати недійсним. Втрачений паспорт серії КО номер 758714 виданий Шишацьким РВ УМВС України на ім'я **Синицін Владислав Володимирович**, вважати недійсним. Втрачене посвідчення водія номер ХХР470724 виданий на ім'я **Синицін Владислав Володимирович**, вважати недійсним.

Втрачене військово посвідчення серія НГ № 069604 видане військовою частиною 3077 від 9 вересня 2021 р. на ім'я **Дробязко Євген Олександрович**, вважати недійсним.

Втрачений диплом магістра М21 №124053 виданий Київським національним університетом імені Тараса Шевченка у 2021 році за освітньою програмою "Право" **Янченко Галині Ігорівні**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення учасника бойових дій серія АБ № 011264 видане Управлінням особового складу штабу командування сухопутних військ від 03.07.2015р. на ім'я **Вовк Олександра Леонтійовича**, вважати недійсним.

Втрачене посвідчення помічника адвоката України, серія та номер - 609, видане 22.01.2021 р. Радою адвокатів Харківської області на ім'я **Матюшка Олександра Андрійовича**, прошу вважати недійсним.

